

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Президент Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

Сергій КВІТ

20 травня 2026 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

для здобуття ступеня магістра за спеціальністю

В11.041 Філологія

(освітньо-наукова програма: «Мови (англійська й українська) та комунікація»)

Схвалено
На Вченій раді
факультету гуманітарних наук
(протокол № 11 від 14.05.2026 р.)

КИЇВ – 2026

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фаховий іспит за спеціальністю **В11.041 Філологія** (спеціалізація: Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська (освітньо-наукова програма **Мови (англійська й українська) та комунікація**)) передбачений «Правилами прийому на навчання до Національного університету «Кієво-Могилянська академія» в 2026 році» для тих вступників, які вступають для здобуття ступеня магістра за спеціальними умовами вступу відповідно до п. 84 розділу V Правил прийому.

Мета іспиту – з'ясування рівня професійних компетенцій, теоретичних знань і практичних навичок абітурієнтів із засадничих мовознавчих дисциплін «Англійська мова» (Фонетика. Лексика. Граматика) і «Сучасна українська мова» (Фонетика. Лексика. Граматика) та визначення їхньої готовності до засвоєння відповідної освітньо-наукової програми магістерського рівня.

Фаховий іспит за спеціальністю **В11.041 Філологія** (спеціалізація: Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська (освітньо-наукова програма **Мови (англійська й українська) та комунікація**)) проводиться очно в комп'ютерних класах НаУКМА із застосуванням технологій комп'ютерного тестування на платформі DistEdu із відеофіксацією процесу. Результати тестування зберігаються в корпоративному хмарному сховищі та/або системі DistEdu.

НаУКМА забезпечує відеозапис вступного іспиту зі спеціальності не менше ніж з двох відеокамер, розміщення на сайті університету, внесення посилання на цей запис в ЄДЕБО впродовж трьох робочих днів після оприлюднення оцінок вступників, а також зберігання відеоматеріалів та письмових робіт протягом одного року.

Загальна кількість тестових завдань – 40.

Час на виконання завдань – 90 хв.

II. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

АНГЛІЙСЬКА МОВА

1. Language as a form of human communication. The levels of language. Classification of world languages.
2. Intonation and sentence stress in the English language.
3. The periods of the development of the English language. The development of the vowel and consonant systems in English.
4. Syntax as a branch of linguistics. Structural and communicative types of sentences in the English language.
5. Semantics as a branch of linguistics. Approaches to word meaning. Componential analysis.
6. Sense relations in English vocabulary: homonymy, polysemy, synonymy, and antonymy.
7. Notional and functional parts of speech in English.
8. Types of clauses and their major properties in English sentences. English multi-clause sentences.
9. Cohesion and coherence in English discourse. Instruments of cohesion in texts.
10. Stylistics and the levels of the English language. Lexical and syntactical stylistic devices in English discourse.
11. Stylistic differentiation of English vocabulary. The dimensions of word meaning in English.
12. Stylistic devices in literary texts. Metaphor and metonymy in English literary discourse.
13. English among other Germanic languages in the Indo-European family. Dialectal diversity in the history of English.
14. Varieties of English today. Changes and recent trends in contemporary English.
15. The syntactic category of modality in simple sentences in the English language.
16. The historical development of tense and voice forms in the English language.
17. Lexical and grammatical means of expressing modality in the English language.
18. Inversion and emphatic structures in modern English written discourse.
19. Lexical and grammatical differences between British and American English.
20. Lexical and grammatical means of expressing negation in modern English.

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА МОВА

1. Основні поняття фонології. Фонетика і фонологія.
2. Звукова характеристика сучасної української літературної мови.
3. Історія правопису сучасної української мови. Сучасні правописні проблеми.
4. Семантична структура багатозначного слова.
5. Синонімічні та антонімічні відношення в організації лексико-семантичної системи мови.
6. Шляхи становлення та напрями вивчення омонімії.
7. Запозичення у словниковому складі української мови.
8. Проблеми вивчення термінологічної та професійної лексики.
9. Динамічні процеси в лексико-семантичній системі української мови
10. Репресована лексика та її актуалізація в сучасній українській мові.
11. Проблема граматичного статусу займенникових слів.
12. Проблема вирізнення іменників спільного роду. Явище семантизації роду: сутність та сфери вияву.
13. Проблема граматичного статусу дієслівної категорії часу. Підходи до потрактування її грамемного складу.

14. Категорія стану дієслова, її зв'язок із перехідністю/неперехідністю. Активний і пасивний стани дієслів: сучасне потрактування (І. Вихованець, К. Городенська).
15. Підходи до кваліфікації службових слів.
16. Типи синтаксичного зв'язку на рівні простого речення.
17. Структурні типи присудка та їх морфологічне вираження. Особливості синтаксичного зв'язку підмета з присудком.
18. Проблема диференціації односкладних та неповних речень.
19. Проблема ускладненого речення. Принципи класифікації простих ускладнених речень.
20. Проблема кваліфікації безсполучникового речення.

III. ЛІТЕРАТУРА

СУЧАСНА АНГЛІЙСЬКА МОВА

Основна:

1. Vince, M. *First Certificate Language Practice. English Grammar and Vocabulary*. 4th ed. Macmillan Education, 2009.
2. Foley, M. & D. Hall. *Longman Advanced Learner's Grammar. A self-study reference & practice book with answers*. Pearson Education, 2008.
3. Верба Л.Г., Верба Г.В. *Граматика сучасної англійської мови. Довідник*. К.: Логос, 2006.
4. Jordan, R. R. *Academic Writing Course*. Harlow: Longman, 1999.
5. Crystal, David. *A Dictionary of Linguistics and Phonetics*. 6th edition. — Wiley-Blackwell, 2008. — 529 p.
6. O'Cormor, J.D. *Phonetics*. London: Penguin Books, 1991.
7. Roach, Peter. *English Phonetics and Phonology*. CUP, 1998. 4th edition. — Cambridge University Press, 2009. 231 p.
8. Давиденко В. І. *Practical Course of Modern English Lexicology. Практичний курс лексикології сучасної англійської мови*. — Х., 2015. 248 с.
9. Ніколенко А. Г. *Лексикологія англійської мови – теорія і практика*. – Вінниця: Нова книга, 2007. – 528 с.

Додаткова:

1. Бровченко, Т.О., Корольова Т.М. *Фонетика англійської мови (контрактивний аналіз англійської і української вимови): Підручник*. — 2-ге вид. переробл. та доп. — Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2005. — 208 с. <http://lib.chdu.edu.ua/index.php?m=1&b=18>
2. Heselwood B. *Phonetic Transcription in Theory and Practice*. Edinburgh University Press, 2013. – 329 p.
3. Jones Mark J., Knight Rachael-Anne (Eds). *The Bloomsbury Companion to Phonetics*. Bloomsbury Academic, 2013. — 336 p. — Series: Bloomsbury Companions.
4. Paunović Tatjana, Čubrović Biljana (Editors). *Exploring English Phonetics*. Cambridge Scholars Publishing. 2012. – 270 p. ISBN-10: 1443835153.
5. Сосюр Ф. *Курс загальної лінгвістики*. – К. : Основи, 1998. – 324 с.
6. Zernetsky P. *The Pandiscourse of the Internet / P. Zernetsky // Магістеріум. Мовознавчі студії*. – 2016. – Вип. 62. – С. 32-34. <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/9319>
7. Павленко Л. І. *Гіперекспліцитність висловлень та принцип кооперації Грайса / Лариса Павленко // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка. Серія: Філологічні науки*. – 2016. – Вип. 145. – С. 177–181. <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/11272>

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА МОВА

Основна:

1. Вихованець І., Городенська К. Теоретична морфологія української мови: Академ. граматики укр. мови / І. Вихованець, К. Городенська. – К. : Унів. вид-во «Пульсари», 2004. – 400 с.
2. Дудик П.С. Синтаксис української мови : [підручник] / П.С. Дудик, Л.В. Прокопчук. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 384 с.
3. Загнітко А.П. Синтаксичні зв'язки у внутрішній структурі українського простого речення / А.П. Загнітко // Донецький вісник Наук. тов. ім. Шевченка. – Донецьк : Східний видавн. дім. – 2004. – Т. 5. – С. 144–152.
4. Історія українського правопису XVI–XX століття: Хрестоматія / Упорядн.: В.В. Німчук, Н.В. Пуряєва. – К.: Наукова думка, 2004. – 582 с.
5. Карпенко Ю.О. Фонетика і фонологія сучасної української мови. – Одеса, 1996. – 144 с.
6. Ковтунець О. Актуалізація як інноваційний процес у лексико-семантичній системі сучасної української літературної мови // Українська мова. – 2016. – № 3. – С. 90 – 104.
7. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А.К. Мойсієнка. – К. : Знання, 2013. – 340 с.
8. Сучасна українська мова: Морфологія: підручник / за ред. А.К. Мойсієнка. – К. : Знання, 2013. – 524 с.
9. Тоцька Н.І. Сучасна українська літературна мова: Фонетика, орфоєпія, графіка, орфографія. – К, 1981. – 183 с.
10. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови : [підручник] / К. Ф. Шульжук. – К. : Видавн. центр «Академія», 2004. – С. 302–331.

Додаткова:

1. Вихованець І.Р. Граматика української мови. Синтаксис: [підручник] / І.Р. Вихованець. – К. : Либідь, 1993. – 368 с.
2. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі / Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк. – К.: Видавн. дім Д. Бураго, 2008. – 336 с.
3. Загнітко А.П. Теоретична граматики української мови : Синтаксис : [монографія] / А.П. Загнітко. – Донецьк : ДонНУ, 2001. – 662 с.
4. Кобченко Н. Диференційні ознаки подвійного та складеного іменного присудків / Наталя Кобченко // Лінгвістичні студії / Linguistic studies: [зб. наук. пр.]; [Донецьк. нац. ун-т; гол. ред. А.П. Загнітко]. – Вінниця: ДоНУ, 2016. – Вип. 31. – С. 14-20.
5. Кучеренко І.К. Теоретичні питання граматики української мови: Морфологія : У 2 ч. – К., 1961. – Ч. 1; К., 1964. – Ч. 2; – 2-ге вид. – Вінниця, 2003.
6. Ожоган В.М. Займенникові слова у граматичній структурі української мови: монографія / В.М. Ожоган / НАН України. Інститут української мови. – К., 1997. – 231 с.
7. Ожоган Василь. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис : [навч. посіб.] / Василь Ожоган. – Кіровоград : ПП «Інвест-груп», 2009.
8. Сучасна українська літературна мова. Морфологія / за ред. І.К. Білодіда. – К. : Наук. думка, 1969. – 583 с.
9. Українська мова. Енциклопедія. – К. : Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 2000; – 2-ге вид. – К., 2004; – 3-є вид. – К., 2007.
10. Українська мова у XX сторіччі: історія лінгвоциду: документи і матеріали / Упоряд.: Л. Масенко та ін.. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2005.
11. Фурса В.М. Диференціація за родами нових іншомовних невідмінюваних іменників у сучасній українській мові // Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія: Філологічні науки. – 2013. – Кн. 2. – С. 167-171.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати фахового іспиту за спеціальністю **В11.041 Філологія** (освітньо-наукова програма **Мови (англійська й українська) та комунікація**) оцінюють за **200-бальною школою**.

Абітурієнт склав фаховий іспит за спеціальністю **В11 Філологія** (освітньо-наукова програма **Мови (англійська й українська) та комунікація**), якщо оцінка за екзаменаційну відповідь становить **100 – 200 балів**.

У разі екзаменаційної оцінки **0 – 99 балів** абітурієнт вибуває з конкурсного відбору для навчання за спеціальністю **В11.041 Філологія** (освітньо-наукова програма **Мови (англійська й українська) та комунікація**). Перескладання іспиту не передбачене.

Голова фахової атестаційної комісії

Н. Ю. Ясакова